

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye tárgy: Javaslat tanácsi irányelvre az állat-egészségügyi és zootechnikai adatok jegyzékbe foglalására és közzétételére vonatkozó eljárások egyszerűsítéséről, továbbá a 64/432/EGK, 77/504/EGK, 88/407/EGK, 88/661/EGK, 89/361/EGK, 89/556/EGK, 90/427/EGK, 90/428/EGK, 90/429/EGK, 90/539/EGK, 91/68/EGK, 92/35/EGK, 92/65/EGK, 92/66/EGK, 92/119/EGK, 94/28/EK, 2000/75/EK irányelv és a 2000/258/EK határozat, valamint a 2001/89/EK, 2002/60/EK és 2005/94/EK irányelv módosításáról

COM(2008) 120 végleges – 2008/0046 (CNS)

(2008/C 224/19)

2008. április 11-én a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 37. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

Javaslat tanácsi irányelvre az állat-egészségügyi és zootechnikai adatok jegyzékbe foglalására és közzétételére vonatkozó eljárások egyszerűsítéséről, továbbá a 64/432/EGK, 77/504/EGK, 88/407/EGK, 88/661/EGK, 89/361/EGK, 89/556/EGK, 90/427/EGK, 90/428/EGK, 90/429/EGK, 90/539/EGK, 91/68/EGK, 92/35/EGK, 92/65/EGK, 92/66/EGK, 92/119/EGK, 94/28/EK, 2000/75/EK irányelv és a 2000/258/EK határozat, valamint a 2001/89/EK, 2002/60/EK és 2005/94/EK irányelv módosításáról

Az EGSZB elnöksége 2008. április 21-én megbízta a „Mezőgazdaság, vidékfejlesztés és környezetvédelem” szekciót a bizottság munka előkészítésével.

A munka sürgősségére való tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2008. május 28–29-én tartott 445. plenáris ülésén (a május 29-i ülésnapon) főelőadót jelölt ki Leif Erland NIELSEN személyében, továbbá egyhangúlag elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések

1.1 Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) elismeri az állat-egészségügyi és zootechnikai adatok jegyzékbe foglalására és közzétételére vonatkozó eljárások közelítésének és egyszerűsítésének az Európai Bizottság által megállapított szükségességét. Az információk jegyzékbe foglalására, frissítésére, továbbítására és közzétételére vonatkozó jelenlegi szabályokat ezért minél gyorsabban módosítani kell.

1.2 Továbbra is a tagállamok feladatát kell hogy képezze az információk jegyzékbe foglalása, valamint más tagállamok rendelkezésére bocsátása és általában nyilvánosságra hozatala. A közelítésnek és egyszerűsítésnek a szabályozási eljárásnak megfelelően kell történnie, az egyértelműség és a koherencia érdekében pedig az új eljárásnak az állattenyésztés területét is át kell fognia.

1.3 Az Európai Bizottság javaslata azonban szükségtelenül körülményes és bürokratikus. Az elérni kívánt egyszerűsítés és közelítés gyorsabban és egyszerűbben elkezdődhetne, ha az Európai Bizottság közvetlenül megkapná a kívánt jogalapot, valamint megbízást kapna arra, hogy a tagállamokkal együttműködve – a szabályozási bizottsági eljárást alkalmazva – végrehajtsa az egyszerűsítést és a közelítést. A javaslat célja így gyorsabban és közvetlenebb módon elérhető, tehát az információk jegyzékbe foglalására, frissítésére, továbbítására és közzétételére vonatkozó eljárások mielőbb megvalósíthatók. Az információknak emellett a tagállamok internetes oldalain könnyebben elérhetőnek és mindenki számára érthetőnek kell lenniük.

1.4 Ez annál is inkább érvényes, mert több ízben kifejeződött már az egyszerűbb, áttekinthetőbb EU-szabályozás iránti általános igény, nem utolsósorban az Európai Bizottság is hangot adott annak a szándékának, hogy az új állat-egészségügyi stratégiához kapcsolódóan olyan közös jogi keretet dolgoz ki az állat-egészségügy terén, amely egyetlen jogi aktusban egyesíti az állat-egészségügyi és állattenyésztési szabályozásokat. Ha az irányelvet a most javasolt formájában ültetik át, akkor a jogi aktusoknak ez a közös keretben való egyesítése már néhány éven belül szükségessé teszi az egész problémakör újratárgyalását, amelynek során ismét elkerülhetetlenek lesznek az időrabló módosítások a tagállamok jogalkotásában és közigazgatási gyakorlatában.

1.5 Ezenkívül szükséges ennek kapcsán, hogy a gyűjtőállomások engedélyezésére irányuló eljárásokat és a vonatkozó információk frissítését minél gyorsabban pontosítsuk; ugyanez érvényes a nemzeti referencialaboratóriumokkal szemben támasztott követelményekre is.

2. Háttér

2.1 Az élő állatok és tenyészanyagok EU-n belüli szállításhoz az érintett intézmények, üzemek, berendezések és tenyésztői egyesületek (a továbbiakban: releváns intézmények) ⁽¹⁾ engedélyezése és ellenőrzése szükséges. Igen fontos ennek kapcsán, hogy betartsák a megfelelő biztonsági szintet, valamint

⁽¹⁾ Idetartoznak többek között a következők:

- állami laboratóriumok, amelyek bizonyos feladatokkal rendelkeznek a veszélyes, fertőző haszonállat-betegségekkel kapcsolatban (megfigyelés, vizsgálati módszerek, sürgősségi ügyelet, reagensok használata, oltóanyagok tesztelése stb.),
- szarvasmarha- és sertésspermát gyűjtő és tároló létesítmények, spermabankok, embriógyűjtő vagy -előállító munkacsoportok,
- tenyésztői szervezetek és egyesületek, amelyek hivatalos engedéllyel rendelkeznek törzskönyvek, tenyésztési főkönyvek vagy méneskönyvek vezetésére,
- szarvasmarha-, sertés-, kecske- és juhfélel mindenfajta engedélyezett gyűjtőhelyei, baromfitenyésztő telepek,
- engedélyezett kereskedők és az általuk a kereskedelemmel összefüggésben használt, nyilvántartásba vett létesítmények.

elkerüljék a fertőző haszonállat-betegségek terjedésének veszélyét. A releváns intézményeknek ezért számos feltételnek eleget kell tenniük, és rendelkezniük kell a tagállamok engedélyével az élő állatokkal és tenyészanyagokkal – köztük nem utolsósorban olyan állati genetikai anyagokkal, mint a sperma és az embrió – való, közösségen belüli kereskedelemre.

2.2 A közösségi állat-egészségügyi szabályozás az idők során jelentős mennyiségű jogszabály elfogadása révén, fokozatosan jött létre. Ennek következtében a tagállamokban különböző eljárások léteznek a releváns intézmények nyilvántartásba vételére, valamint a vonatkozó információk jegyzékbe foglalására, frissítésére, továbbítására és közzétételére. Ez a tagállami hatóságok, az érintett egyesületek és üzemek számára megnehezíti az információk gyakorlati alkalmazását. Egyes esetekben nincs jogalap a szükséges jelentésekhez.

2.3 A javaslat célja a szabályozási bizottsági eljárás⁽²⁾ előírásainak közelítése és egyszerűsítése, amely adminisztratív könnyítésekkel fog járni, mivel a nyilvántartásba vételre, valamint az információk jegyzékbe foglalására, frissítésére, továbbítására és közzétételére vonatkozó szabályok szisztematikusabbá, koherensebbé és egységesebbé válnak. Formálisan ehhez 20 irányelv és egy határozat módosítása szükséges⁽³⁾. Az egyértelműség és a következetesség érdekében ezt az új eljárást kell alkalmazni az Európai Bizottság szerint az állattenyésztés terén és az olyan tenyésztői egyesületekre is, amelyek a tagállamokban engedélyt kaptak a törzskönyvek, tenyésztési főkönyvek vagy méneskönyvek vezetésére vagy létrehozására, valamint a versenyztetésre szánt lovak kereskedelmére és a versenyeken való részvételre.

2.4 A harmadik országbeli érintett intézményeknek is számos feltételt kell teljesíteniük a sperma és az embriók EU-ba történő kivitele során. Ezeket az adott harmadik ország hatóságainak kell ellenőrizniük, esetleg a Közösség állat-egészségügyi ellenőrzéseit követően. Ha a harmadik ország által közölt információk aggodalomra adnak okot, akkor a 97/78/EK irányelvvel összhangban biztonssági intézkedésekre kerül sor. Az Európai Bizottság szerint az egyértelműség és következetesség érdekében az eljárást a harmadik országok azon hatóságaira is alkalmazni kell, amelyek engedélyt kaptak törzskönyvek, tenyésztési főkönyvek vagy méneskönyvek vezetésére, a közösségi állattenyésztési jogszabályokkal összhangban.

2.5 Az Európai Bizottság javaslata szerint a nemzeti referencia laboratóriumokra és más engedélyezett laboratóriumokra vonatkozó jegyzékek összeállításának és frissítésének feladata a jelenlegi helyzettel szemben a tagállamok hatáskörébe kell, hogy tartozzon, az Európai Bizottság azonban továbbra is illetékes kíván maradni a harmadik országok engedélyezett laboratóriumaira vonatkozó jegyzékek összeállításáért és közzétételéért. Végül pedig a veszettség elleni vakcinák hatékonyságát ellenőrző szerológiai vizsgálatokkal⁽⁴⁾ kapcsolatos folyamatosság érdekében átmeneti intézkedéseket javasol az Európai Bizottság.

(2) A szabályozási bizottsági eljárás az Európai Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozat 5. és 7. cikkén alapul.

(3) A 64/432/EKG, 77/504/EKG, 88/407/EKG, 88/661/EKG, 89/361/EKG, 89/556/EKG, 90/427/EKG, 90/428/EKG, 90/429/EKG, 90/539/EKG, 91/68/EKG, 92/35/EKG, 92/65/EKG, 92/66/EKG, 92/119/EKG, 94/28/EK, 2000/75/EK, 2001/89/EK, 2002/60/EK, 2005/94/EK irányelv és a 2000/258/EK határozat.

(4) A Tanács 2000. március 20-i 2000/258/EK határozata a veszettség elleni vakcinák hatékonyságát figyelemmel kísérő szerológiai vizsgálatok egységesítéséhez szükséges szempontok megállapításáért felelős különleges intézet kijelöléséről, amely többek között olyan vizsgálatról is szól, amely felválthatja a jelenleg alkalmazott IF-vizsgálatot, illetve a tagállami előírásokat.

3. Általános megjegyzések

3.1 Az uniós állat-egészségügyi és állattenyésztési szabályozások rendkívül átfogóak és összetettek, ami a betegségek komplexitásából, a megbízható megelőzés és ellenőrzés szükségességéből, valamint a szabályozásoknak a fejlődés során fokozatosan történt kidolgozásából adódik. A haszonállatokat megtámadó járványok kitörése és terjedése jelentős gazdasági és szociális következményekkel járhat, ezért igen fontos, hogy a szabályozások optimális módon alkalmazhatók legyenek, az illetékes hatóságok pedig tökéletesen működjenek. Ezenfelül a világ állandóan növekvő népessége, a haszonállat-tenyésztés szükségessége, a megnövekedett kereskedelmi forgalom és egyáltalán az intenzívebb nemzetközi kapcsolatok miatt az egész világon megnövekedett a kockázat; az éghajlatváltozás pedig a betegségek földrajzi kiterjedésének változását eredményezi.

3.2 Az EGSZB szerint ezért vitathatatlanul szükséges, hogy az információk jegyzékbe foglalására, frissítésére, továbbítására és közzétételére vonatkozó szabályozások szándékolt egyszerűsítése és közelítése minél gyorsabban megvalósuljon. Úgy véli azonban, hogy az elérni kívánt cél gyorsabban és sokkal egyszerűbben is megvalósítható azáltal, hogy az információk összegyűjtésére és közzétételére vonatkozó jelenlegi rendelkezéseket töröljük a vonatkozó jogi aktusokból és egyetlen jogi aktussal helyettesítjük őket, amely az Európai Bizottság számára biztosítja a szükséges jogalapot és hatáskört ahhoz, hogy a szabályozási bizottsági eljárás alkalmazásával minél gyorsabban kezdeményezze és végrehajtsa az egyszerűsítést és közelítést. Az eredmény ugyanaz, így azonban elmarad a tagállamok törvényei és közigazgatási gyakorlata révén történő, időrabló adminisztratív végrehajtás.

3.3 Az Európai Bizottság jelenlegi javaslata ugyanis azt tartalmazza, hogy mind a 21 jogi aktus új rendelkezésekkel bővüljön, amelyek ismételt utalnak új rendelkezésekre, amelyek pedig a szabályozási bizottsági eljárás alkalmazására utalnak. Túlságosan körülményesnek tűnik, hogy először is a 21 jogi aktus mindegyikébe bekerüljenek az eljárási szabályokra vonatkozó utalások, azután pedig meg kelljen várni a végrehajtási rendelkezéseket a 30 EGT-ország tagállami jogszabályaiban és közigazgatási előírásaiban. Az Európai Bizottság csak ekkor kapja meg a szükséges végrehajtási hatásköröket, és csak ekkor kezdődhet meg a közös szabályok konkrét kidolgozása a szabályozási bizottsági eljárás alkalmazásával.

3.4 Ez az érv annál is súlyosabb, mivel nyilvánvalóan van igény általában véve az egyszerűbb és áttekinthetőbb jogalkotásra, nem utolsósorban pedig az Európai Bizottság maga javasolta, hogy az állategészségügy terén közös jogi keretet dolgoz ki az új állat-egészségügyi stratégia kapcsán, amely egy közös keretben tartalmazza az állategészségügyre és az állattenyésztésre vonatkozó valamennyi jogi aktust⁽⁵⁾. Időtakarékosabb és

(5) A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az Európai Unió új állat-egészségügyi stratégiája (2007–2013), melynek alapelve: „jobb megelőzni, mint gyógyítani”, COM(2007) 539 végleges.

egyszerűbb lenne, ha a hatályos rendelkezéseket egy vonatkozó jogi aktus formájában közvetlenül az Európai Bizottság kívánt felhatalmazása váltaná fel, így minél gyorsabban megkezdődhetne a munka, és nem kellene megvárni először a módosított szabályozások tagállami jogba való bevezetését a 21 jogi aktus végrehajtása során, ez ugyanis késlekedésekkel és adminisztratív bonyodalmakkal járna.

3.5 Az EGSZB szerint tehát a Tanácsnak és az Európai Bizottságnak meg kellene ragadnia az alkalmat arra, hogy alkalmazza a tervezett állat-egészségügyi és állattenyésztési közös jogi keretet. Ha elszalasztják ezt az esélyt, akkor a tervezett összevonas során újra át kell dolgozni az előírásokat, ami a tagállamok számára adminisztratív bonyodalmakat jelent, mivel újra felül kell vizsgálniuk törvényeiket és közigazgatási gyakorlatukat.

4. Részletes megjegyzések

4.1 Az Európai Bizottság javaslatában mindvégig a „jegyzékbe foglalás” kifejezést használja, ami azt a benyomást kelti, hogy egyeztettek a terminológiát. A javaslat középpontjában azonban a vonatkozó információk jegyzékbe foglalására, frissítésére, továbbítására és közzétételére vonatkozó eljárások kérdése, valamint az ilyen információk mintaformátumának a szabályozási bizottsági eljárás keretében történő meghatározása áll.

4.2 Ahhoz, hogy az információk könnyebben elérhetőek legyenek a tagállamok internetes oldalain és mindenki számára érthetőek legyenek, az Európai Bizottságnak minél gyorsabban

el kell kezdenie a technikai szempontok tisztázását és a mintaformátum kidolgozását. Emellett fontos, hogy az Európai Bizottság weboldalán jól felismerhető link vezessen a tagállamok által feldolgozott és frissített információkhoz. Ennek elmulasztása esetén fennáll a veszély, hogy a tagállamok továbbra is különböző módon mutatják be az információkat, így azokat a hatóságok és más érintettek a gyakorlatban csak nehezen tudják felhasználni.

4.3 Szükséges továbbá a gyűjtőállomások engedélyezésére és az engedélyezett gyűjtőállomásokról szóló információk frissítésére irányuló eljárások pontosítása. Az élőállat-szállítmány kirakodására vonatkozó előírások hosszú távú szállítások esetén való betartása körüli bizonytalanságok például arra vezethetők vissza, hogy nem teljesek a megfelelő gyűjtőállomásokról szóló információk. A gyűjtőállomásokon elhelyezhető állatokat és számukat illetően gyakran félrevezetőek az előírások.

4.4 Hiányzik az indoklás az Európai Bizottságnak ahhoz a javaslatához, hogy a referencialaboratóriumok engedélyezése a tagállamok feladata legyen. Emögött vélhetően az Európai Bizottságnak az a kívánsága van, hogy munkát takarítson meg magának, ugyanakkor ebben az esetben célszerű is a tagállamok erre való kötelezése. Mielőbb pontosítani kell azonban a követelményeket, amelyeket a tagállami referencialaboratóriumoknak teljesíteniük kell többek között a labortechnikai berendezésekre, a minőségbiztosításra és a módszerekre vonatkozó nemzetközi szabványokat tekintve.

Kelt Brüsszelben, 2008. május 29-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Dimitris DIMITRIADIS